

Carinska vojna proti Združenim državam.

V inozemstvu smatrajo klavzulo, da se daje ameriškim ladijam prednost, za neprimerno.

PETODSTOTNI POPUST.

Zakladniški urad je uredil postopanje glede ptičjega perja, kojega uvoz je prepovedan.

Washington, D. C., 8. okt. — Splošna carinska vojna proti Združenim državam, za sedaj seveda le v obliki protestov, katere so dvignile skoro vse tuje države proti diferencialni klavzuli, glasom koje dovoljuje nova tarifa postava petodstotni popust na predmete, katere se je uvedlo v deželo na ameriških ladijah.

Francija je uročila pri državnem departmentu svoj protest proti enaki odredbi. Tudi Portugalska je danes protestirala, dočim je protest Nemčije že par mesecev prijavljen.

Ta množica protestov je imela za posledico konferenco med predsednikom Wilsonom ter novim generalnim oskrbnikom Folkom. Glasi se, da se je predsednik Wilson izjavil za razveljavljanje te ominične klavzule. Folk se je pozneje posvetoval s senatorjem Simmonsom, dočim ni mogel stopiti v zvezo z voditeljem Underwoodom, ki je odsoten.

Med tem časom so se pa pričela pogajanja glede uporabe določbe med justičnim in zakladniškim departментом.

Nobenega dvoma ni, da smatra državni departament proteste držav, s katerimi obstajajo trgovske pogodbe, za opravičene. Vazneje države, s katerimi ne obstajajo take pogodbe, so Francija, Portugalska, Brazilija in Rusija. Glede Francije priznava državni departament krščenje potom diskriminacije. Nikakih ugodnosti pa se ne bode dovolilo Canadi ali kateri izvanevropski posesti Anglije.

Državni uradniki so stavili sledeči dve pogodbi: Najprej naj ne bo določba veljavna, dokler se potom sodišča ne odloči, kakšne posledice da ima za obstoječe pogodbe. Nato naj se pa določbo sploh preklicuje. V državnem departmentu pa ne manjka glasov, ki pravijo, naj se določbo brez strahu izvede.

Zakladniški tajnik McAdoo je glede prepovedanega uvoza ptičjega perja odločil, da je tako lepotičje odstraniti s klobukov žensk, predno zapuste parniški pomol. Istočasno se je odredilo vse potrebno, da se prepreči vsako utihotapljenje takih predmetov.

Beachy ne bo več letal.

Hammonspont, N. Y., 8. okt. — Lincoln Beachy, čegar aeroplan je včeraj ubil Miss Ruth Hildreth in smrtonosno varno njevo sestro, se je danes izjavil, da se ne bo nikdar več vzdignil v zrak. Ko je ves izmučen ležal v svoji sobi, so ga obiskovali različni ljudje. Pri tem mu je bilo ukradenost z miznice \$700.

Krasni in brzi parnik (Avstro-Amerikaner)

Kaiser Franz Josef I.

odpluje v soboto dne 11. oktobra

vožnja do Trsta samo 13 dni.

do Trsta ali Reke - - \$37.00

Cena vožnih listkov: do Ljubljane - - - \$38.18

do Zagreba - - - \$38.08

Za posebne kabine (odderek med II. in III. razredom) stane vožnja samo \$4.00 več za odrasle, za otroke polovica. Ta odderek posebne družinam pripadajo.

Vožnje listke je dobiti pri FR. SAKSER, 82 Cortlandt St., New York.

Caminetti nadzoruje.

Generalni naselniški komisar Caminetti je obiskal včeraj Ellis Island. Z vsem zadovoljen.

Generalni naselniški komisar Caminetti je posetil včeraj v daljšem obisku naselniško postajo na Ellis Islandu, da se v lastni osebi prepriča o "izvrstnih" razmerah, ki vladajo na otoku solza. Dospel je na otok že ob desetih zjutraj ter ga je zapustil šele zvečer, potem ko si je natančno ogledal "Potemkinove vasi", katere so mu tamkaj razkazali. Ko je odhajal vrhovni glavar z otoka, se je kaj povoljno izrazil o izvrstnih uredbah na postaji, posebno glede departmanta za živila. Ako se je tudi vdeležil obeda priseljencev, o tem molči zgovorina.

Caminetti se je nahajal v družbi odličnih newyorških Italijanov ter je tudi prisostvoval seji italijanske inkvizicijske oblasti. Odločno se je branil povedati, koga bo imenoval na mesto naselniškega komisarja za New York ter se tudi ni hotel izraziti, kako stališče bo zavzel naselniška oblast napram Mrs. Emmeline Pankhurst, ki namerava prihodnji teden osrečiti Združene države s svojim obiskom.

Iz Mehike.

Begunci na ameriški transportni ladji. Vstasi koljejo in morijo. Nevarna grožnja.

Washington, D. C., 8. okt. — Združene države bodo začasno kaj preskrbele za one mehške begunce, ki so pobegnili pred vstati v državo Texas. Beguncev je kakih 4000. Tako sta sklenila predsednik Wilson in vojni tajnik Garrison.

Včeraj je odplul iz Mazatlan, Mehika, ameriški parnik "Bufford" z begunci različnih narodnosti iz Evrope. Kakor naznanjajo, so zavzeli vstasi mesto Sinaloa.

Laredo, Tex., 8. okt. — Iz verjetnega vira je znano, da so vstasi umorili v Torreón, Mehika, generala Alvariza, njegove štabne častnike in 125 vojakov. Pri zavzetju mesta so zaplenili vstasi vse orožje. Bitka je trajala štiri dni.

Mejico Ciudad, Mehika, 8. okt. — Ko so zavzeli vstasi Torreón, so zacementi požigali in plenili po mestu.

V Torreónu je kakih 60—100 špancev, katere bodo vstasi, kot pripovedujejo begunci, vse pomorili. V mestu je tudi veliko Nemcev in Francozov.

Električne ribe povzročile zamudo parnika.

Boston, Mass., 8. oktobra. — Ko je danes dospel v tujaknjem pristanišče angleški parnik "Rochelle" z enotedensko zamudo, so poročali mornarji, da je zadel parnik severno od Cube na velikansko množico električnih toradarib, katere so se kot magneti prilepile na strani in na dno parnika ter ga več dni ovirale v vožnji.

Iz delavskega sveta. Položaj v Calumetu.

Ustavno povelje proti štrajkarjem po bakrenih okrožjih. Splošna razorožba.

KONČANA STAVKA.

400 tkalcev se je vrnilo na delo. Vodstvo New Haven železnice in strojevodje.

Calumet, Mich., 8. okt. — Pri Isle Royale-bakrenorovu, v bližini Houghtona, so danes štrajkarji tako pretepli deputy-šerifa Pollacka, da je v teku nekaj ur umrl. Najprej so streljali nanj, potem so ga pa s krepeli pobili na tla. Dosedaj se je posrečila aretirati samo enega napadalec. Pri rovu Baltie so prijeli pet omoženih žensk, ki so nekemu nemškemu delavcu prizadele teške poškodbe. Štrajkarjem se je danes posrečilo tako zastražiti vse dohode, da ni mogel iti noben stavkokaž delat v Baltie rovu.

Lansing, Mich., 8. okt. — Vrhovno državno sodišče je zapovedalo vojaškemu sodniku O. Brienu v Houghton County, da mora takoj na novo izdati ustavno povelje, katerega je bil pred nekaj dnevi preklical. Štrajkarji ne bodo smeli braniti stavkokažom opravljati različna dela, nasprotno bodo pa imeli pravico javno zborovati.

Trinidad, Cal., 8. okt. — Včeraj so se spopadli pri Ludlow rudniški čuvaji in štrajkarji. V pretepu je bilo ranjenih več oseb. Oblasti so primorane vsem štrajkarjem odvzeti orožje. Tujaknja stotinja narodne garde je pripravljena za vsak slučaj.

Webster, Mass., 8. okt. — 400 tkalcev tovarne S. Slater & Sons Inc., se je vrnilo po štirinajstodnevni stavki zopet na delo. Tovarna jim je zvišala plače.

New Haven, Conn., 8. okt. — Ceravno se ni bilo izdano nobeno uradno poročilo, se lahko z gotovostjo trdi, da bo vodstvo New Haven železnice ugodilo zahtevam svojih strojevodij in kurjačev in tako preprečilo stavko.

V verski blaznosti.

Liverpool, Anglija, 8. okt. — V napadu verske blaznosti je ubil danes neki mladi mož, William McDonald, ki se peča z versko agitacijo, tri svoje sodelavce ter izvršil nato samomor. McDonald se je očitno že dalj časa pripravljaj na ta čin. Proti polnoči se je napotil k svojim žrtvam ter ustrelil eno za drugo. Zalogre so se zavrhili očitno brez priče. Edini dokazilni material razven najdenih trupel, je bil revolver, kojega patroni so bili skoro vsi izstreljeni ter kravav železen obroč, s katerim je blaznež obdeloval že mrtve žrtve in katerega je še v smrti krčevito držal v roki.

Atlantski in Tihi ocean se združita jutri.

Panama, 8. oktobra. — Polkovnik Goethals je zavrnil prepričan, da se bo moglo povsem programatično izvršiti v petek, dne 10. oktobra, združenje Atlantskega s Tihim oceanom. Do tedaj pa je treba spraviti s poti še eno veliko zapreko. Na stotine delavcev dela noč in dan, da odstrani velike množice kamenja in sipine, ki se je vsula zadnjega avgusta v prekop pri Cucharacha. Ako se bo moglo to zadnjo zapreko pravočasno odstraniti, bodo v petek točno ob dvanajsti uri razstrelili Gamboa-nasip, nakar se bosta združila oba morja. Za razstrelitev nasipa se je porabilo nič manj kot štirideset ton dinamita. To bo najhujša razstrelba, kar se jih je kdaj izvršilo.

Za vojno mornarico.

Predsednik Wilson in številni poslanci in senatorji so za ojačenje mornarice.

Washington, D. C., 8. okt. — Zagovorniki primernih denarnih dovolitev od strani kongresa za ojačenje mornarice Združenih držav se sedaj vsi veseli, ker so trdno prepričani, da bo predsednik Wilson pristal na program, ki doleča v tem letu dovolitev primerne svote za zgradbo treh prvovrstnih vojniških ladij. Mornariške oblasti so istotako vešele vsled različnih poročil, glasom kojih so številni poslanci in senatorji izpremenili svoje mnenje v prid ojačenja zvezne mornarice.

"General Naval Board", kojega predsednik je admiral Dewey, je priporočil za to leto zgradbo štirih vojniških ladij, 14 do 18 torpedinskih čolnov ter primerne številne pomožnih ladij. Mornariški tajnik Daniels pa zasleduje še vedno politiko varčevanja.

Izjave izvedencev, da so zvezna mornarico prehiteli mornarice Francije, Nemčije in Japonske, so dale merodajnim krogom dosti misliti. Uradniki "General Naval Board" so mnenja, da si morejo Združene države ohraniti svoj ugled le s tem, ako se vsako leto pomnoži mornarico s par ladjami.

Prefrigani sleparki.

Ženitve željnim možem sta pošiljali slike in zahtevali od njih denar za pot.

Pred newyorškim zveznim sodiščem sta se morali včeraj zagovarjati Jenie Foster in njena poročena hči Lawra Miller s štev. 27. Willow St., Jamaica. Preiskava je dognala sledeče:

Obe ženski sta imeli dalj časa neke v Brooklynu precej razvito "obrt" in sleparijo možke po zapadu, ki bi se radi ženili. Pošiljali sta jim slike krasne mlade dame, katere bi se baje rada poročila. Ko je ta mladenič daleč tam na zapadu videl sliko takega angelja, je bil sveda ves vesel in pripravljen na vse. Takoj je poslal "nevesti" denar za na pot, "neveste" pa seveda ni bilo od nikoder. Denar za vožnjo sta spravili zgorajomenjeni sleparki.

Sleparija je trajala toliko časa, dokler ni prišel eden izmed "ženinov" v New York, hoteč se tukaj poročiti. Neprijetno razočaran je naznanil mater in hčer sodišču, ki ju je obsodilo na šestmesečno ječo.

Vse jih je zadušilo.

Zidovski duhovnik Salomon Schaefer se je včeraj popoldan preselil v svoje novo stanovanje št. 305. vzh. 99. ceste. Zvečer si je družina, obstoječa iz sedmih oseb, provizorično postlala na tleh in se podala k počitku. Schaefer je še prej vrgel v aparat za plin 25 centov, da bi prihranil drugi dan ženi pri kuhanju zajutruka malo dela. To je bilo zanj usodopolno. Dve plinovni cevi sta bili napol odprti, česar pa Salomon ni zapazil, ker v svoji židovski skoposti ni hotel prižgati zvečer luči. Drugi dan so našli Salomona in štiri otroke mrtve, njegovo ženo in petega otroka so pa prepeljali v bolnišnico; malo upanja je, da bi okrevala.

Štiri zakona.

Včeraj je imel sodnik najvišjega sodišča v New Yorku, Giegerich, razpravljati na en dan 184 slučajev, ko so se različni parčki naveličali sladkega zakonskega jarma. Ker je bilo to za enega sodnika malo preveč, se je delo razdelilo med tri druge sodnike.

"Ritualen" umor. Proces v Kijevu.

V Kijevu na Ruskem se je pričel proces, ki ima za podlago ritualen umor.

OBDOLEŽEN ŽID.

Židje so baje umorili krščanskega dečka ter porabili kri v ritualne svrhe.

Kijev, Rusija, 8. okt. — Danes zjutraj se je pričela tu sodnijska obravnava proti židu Mendel Beilis-u, katerega dolže, da je pred dvema leti v ritualne svrhe umoril nekega krščanskega dečka. Sodnik-predsednik je H. Bolderjev, ki je sedel s svojimi prisodniki za mizo, pogrnjeno z rdečim prtom.

Za zagovornišvo Beilis-a so na razpolago štiri znameniti odvetniki, vendar bo dospel jutri iz Petrograda še znameniti zagovornik M. Malakov. V obtožnici se ničesar ne omenja o ritualnem umoru, vendar se pa pričakuje, da bo prišel javni obtožnik tekom obravnave na to točko.

Današnja obravnava se je pričela šele ob poludnev.

Zagovornišvo je protestiralo proti odsotnosti 34 prič, katere so baje zapustile mesto. Eden teh prič je neki Rudinski, ki je po mnenju zagovornikov pravi morilec. Manjka tudi bivši policijski načelnik Minšuk ter menih Ambrozijus, katerega se je navaljalo kot avtoriteto, da so ritualni umori pri židih v resnici predpisani. Izginili so nadalje trije drugi, ki najbrž spadajo k bandi, katere je umorila dečka.

Porota se sestaja iz šestih knežev, treh poduradnikov, dveh trgovcev ter enega študirane. Javni tožnik se je pritožil proti temu, da bi se pripustilo med porotnike zdravnika. Zagovornišvo ga je pa hotelo imeti, ker je bil inteligentnejši mož, a je s svojim predlogom propadlo. Kot priče so pozvani tudi mladi dečki.

Neki Rabbi je opominjal židovske priče pri zaprisaganju, naj govore le čisto resnico, vendar mu je predsednik sodišča prekinil besedo. Beilis je mirno odgovarjal na predprašanja ter je zasledoval dogodke z veliko pazljivostjo. Ko je zapazil med poslušalci svojo ženo, se je pričel jokati.

Dne 20. marca 1911. so našli v neki votlini v bližini Kijeva Andreja Jušinski-ja umorjenega. Na telesu dečka je bilo 47 ran, katere so mu bile prizadete dokler je bil še živ. O vzrokih umora se je veliko govorilo, a se je pozneje ugotovilo, da je najbrž izvršila čin neka tolpa, o koje delovanju je bil deček preveč izvedel.

Naliv v St. Louis.

St. Louis, Mo., 8. okt. — Nevihla s točo, kateri je sledil velikanski naliv ter pravecati orkan, je obiskala danes zapadni del St. Louisa. Preplavljena so bile skoraj vse ceste, pobitih je bilo nešteto šip in orkan je ruval drevje ter metal naslovne deske raz stene. Forest Park je bil kar posut s trupli mrtvih ptič, katere je ubila toča.

Cena vožnja.

Parnik od Austro-Americana proge

"ARGENTINA"

odpluje dne 22. oktobra 1913.

Vožnja stane iz New Yorka do:

Trata in Reke \$34.00

Ljubljane 35.18

Zagreba 35.08

Vožnje listke je dobiti pri FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St., New York City.

Zmaga socijalistov.

Socijalisti v Seattle, Wash., so izvojevali znamenito zmago. — Odpušeni iz ječe.

Seattle, Wash., 8. okt. — Tujaknja socijalisti so dosegli veliko zmago. Prisilili so tri časopise, trgovinsko zbornico in druge trgovske zveze, da so vsi ti faktorji napotili gubernerja Lister-ja, da je prišel sem ter sklical osem sodnikov višjega sodišča, ki so odredili včeraj odpust 45 socijalistov iz ječe. Slednje so kakor znano zapirali na povelje sodnika Humphries radi "omalovaževanja sodišča." Izjavili so namreč pismo, da ne bodo nikdar upoštevali njegove "Injunction", s katero se prepoveduje vsem meščanom v Seattle prirejanje na cestah zborovanja. Večina včeraj odpuščenih socijalistov je bila obsojena na denarne globe od \$100 do \$400 ter na zaporno kazen do šestih mesecev. Vse to pa ni napravilo nanje nikakega utisa, temveč jih je le še napotilo, da so kljubovali brezvestnemu sodniku. Posebno uvaževanja vredne je bil pogum zaprtih žensk. Sklenile so namreč, da ostanejo vse brez izjeme v ječi, dokler ne bo odpuščen zadnji možki.

Odredba sodnika bo sedaj najbrž razveljavljena.

Mir v San Domingo.

Največjo zaslugo ima pri tem ameriški poslanik Sullivan. Konec revolucije.

San Domingo, republika San Domingo, 8. okt. — Ceravno se nahaja tukaj komaj en mesec ameriški poslanik James M. Sullivan, je mogoče napravil več kot vsi njegovi predniki. Po njegovem prizadevanju je popustila stranka, ki je zahtevala vojno, in podpisala se je mirovna pogodba. Revolucija, katero je povzročil general Vasquez, se je nenadoma končala.

Posledica Sullivanove politike je ta, da se ne bo vršila v prihodnje v San Domingo nobena državljanska vojna več.

17. septembra je dospel v San Domingo novi ameriški poslanik. Takoj je pričel z delom in njegovo delo je imelo sijajen uspeh. Pogajanja so se toliko časa vršila, dokler ni bila odvrnjena revolucija, ki je obetala presegati vse dosedanje.

2. t. m. so se vzadnjič spopadli blizu Puerta Plata ustaši z vladnimi četami. Po prizadevanju mirovne komisije, so se začeli nato pogajati ustaši potom Sullivanova z vlado, in včeraj se je dosegel popoln sporazum.

Odmevi črnih kravalov.

Chicago, Ill., 8. okt. — Tumulti, ki so se završili včeraj v nedaleč od tu ležečem Romeo, bodo imeli za posledico smrt dveh oseb. Včeraj je bil ustreljen črnce Jon Winfield, vodja množice, ki je navalila na jetnišnico, da oprosti neko radi pijanosti aretirano črno žensko. Danes pa se je zaznalo, da je bila tekoma kravalov ustreljena v glavo še neka druga ženska ter da je tako težko ranjena, da bo skoraj gotovo umrla. Nadaljnji nemirov se ni bati.

Trije ranjeni valed eksplozije.

Milwaukee, Wis., 8. oktobra. — Vsled predčasne eksplozije neke patrone na carinskem čolnu Združenih držav "Tuscarora" je bil danes v bližini Fort Washington težko ranjen kanonir Olaf Foss iz Milwaukee. Dva mornarja sta bila lahko ranjena in tudi čoln je bil poškodovan, dočim je top popolnoma razdejan.

Iz Avstro-Ogrske. Aretacije v Pulju.

Prijeli so štirinajst oseb, ki so baje v zvezi z atentatom na vladno palačo.

FRANC KOSSUTH.

Slučaji vročinske bolezni. Častnik generalnega štaba špion. Presenečenje.

Budimpešta, Ogrsko, 8. okt. — Policija si noč in dan prizadeva priiti na sled atentatorjem, ki so hoteli z dinamitom razstreliti vladno palačo. Kot je znano, se jim je atentat le deloma posrečil. Detektivki so mnenja, da gre v tem slučaju za dobro organizirano bando. Dosedaj so aretirali 18 mladih oseb. Nadalnje aretacije sledijo v kratkem. Glavni namen atentatorjev je bil, uničiti vladni arhiv.

Franc Kossuth, vodja po njem imenovane neodvisne stranke, je na smrt zbolel.

Star je 72 let in je sin Ludovika Kossutha. Bolan je bil že dalj časa za neko notranjo boleznijo.

Iz Trenčina, komitat Trenčín, na levem bregu reke Váh, poročajo, da se je pojavilo v tamonjem honvedskem bataljonu nič manj kakor 90 slučajev vročinske bolezni. Nekaj vojakov je že umrlo, ostali se nahajajo izolirani v bolnišnici.

Dunaj, Avstrija, 8. oktobra. — Iz Przemysla, Galicija, je prišlo sem poročilo o novi špijski. Čeravno smo že tukaj takih stvari javljali, je vendar ta slučaj nekaj posebnega.

Nek ruski stotnik generalnega štaba in nek ruski nadporočnik sta prevzela v neki kavarni, kamor zahajajo izključno le častniki, natakarsko službo. Na ta način sta z lahkoto zadobila veliko važnih informacij. Lahko si je misliti presenečenje častnikov, ko je policija oba "natakarja" razkrinkala.

Tretji morilni proces proti Gibsonu.

Middletown, N. Y., 8. oktobra.

Na danes tu vršeci se konferenci, katere so se udeležili sodnik vrhovnega sodišča Tompkins, distriktni pravdnik Wilson, Gibbons, njegova žena ter Gibbonsov zagovornik, se je provizorično sklenilo, da se bo novembra meseca Gibbonsa tretji pot procesiralo radi umora Mrs. Roze Szabo.

Denarje v staro domovino

pošiljamorj		K.	
K.	\$	K.	\$
5.000	1.10	130.000	28.60
10.000	2.15	140.000	28.65
15.000	3.15	150.000	30.70
20.000	4.20	160.000	32.75
25.000	5.20	170.000	34.80
30.000	6.25	180.000	36.85
35.000	7.25	190.000	38.90
40.000	8.30	200.000	40.90
45.000	9.30	250.000	51.15
50.000	10.30	300.000	61.85
55.000	11.35	350.000	71.80
60.000	12.35	400.000	81.80
65.000	13.40	450.000	92.00
70.000	14.40	500.000	102.25
75.000	15.45	550.000	112.70
80.000	16.45	600.000	123.15
85.000	17.45	650.000	133.60
90.000	18.45	700.000	144.00
95.000	19.45	750.000	154.40
100.000	20.45	800.000	164.80
105.000	21.45	850.000	175.20
110.000	22.45	900.000	185.60
115.000	23.45	950.000	196.00
120.000	24.50	1000.000	206.40

Poštarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazuje svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka.

Naše denarne pošiljke razpošilja na zadnje pošte o. k. poštne hranilnični urad na Dunaju v najkrajšem času.

Denarje nam poslati je najprihodnje do \$50.00 v gotovini v priporočnem ali registriranem pismu, večje zneske pa po Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER,

82 Cortlandt St., New York, N. Y.
6104 St. Clair Avenue, N. E.
Sikvaland, O.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)FRANK SAKSER, President.
JANKO PLEŠKO, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.Place of Business of the corporation and
addresses of above officers:
88 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.Za celo leto velja list za Ameriko in
"Canada" \$3.00
"pol leta" 1.50
"letno za mesto New York" 4.00
"pol leta za mesto New York" 2.00
"Evropo za vse leto" 4.50
"pol leta" 2.55
"četrtletno" 1.70"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvenredno nedelje in praznikov."GLAS NARODA"
("Voice of the People")
(Issued every day except Sundays and
Holidays.)
Subscription yearly \$3.00.Advertisements on agreement.
Dopolni besedila in oglasne se ne
priročajo.Denar naj se blagovoljci pošiljajo po —
Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov pro-
simo, da se nam tudi prejane
kazalnice naznanijo, da hitreje
najdemo naslovnik.Dopisom in pošiljankam naredite ta
naslov:
"GLAS NARODA"
88 Cortlandt St., New York City.
Telefon 4687 Cortlandt.**Nova doba v zgodovini
Kitajske.**

Z izvolitvijo Yuan-Shi-Kaja predsednikom kitajske republike za dobo petih let ter s priznanjem republike od strani večšestih prienjenih nova doba v zgodovini Kitajske ali države Sredine. Vendar pa je vstop v to novo dobo zabarikadiran s težkimi, neprodinimi oblikami. Dobro izurjenim in kar je še veliko važnejše, dobro in točno plačanim vladnim četam se je sicer posreželo zadušiti upor, ki je pred kratkim divjal v južnih provincih. Ni pa izbrisan in spravljeno s sveta principijelno nasprotje med centripetalnim severom s politiko ojačanja pekinške centralne vlade in centrifugalnim jugom, ki zahteva zase vso moč. K temu pride še, da se to nasprotje umetnim potom podpihuje iz inozemskimi intrigami, katere imajo namen, da bi se razkosalo in zdrobilo velikansko državo. Za zadnjim uporom so stali ruski, predvsem pa japonski vplivi.

Predsednik Yuan-Shi-Kai se je pred kratkim proti nekemu časnikarskemu poročevalcu izrazil: "Razmerje Kitajske napram večini drugih držav je bilo že pred revolucijo dobro. Odkar pa je uvedena nova oblika vlade, je postalo to razmerje še veliko boljše. Jaz in vsi državljani vemo, da je večina držav varovala v težavnih časih dobrohotno nevtralizacijo."

Med državami, katere je imel v mislih predsednik Yuan-Shi-Kai, so gotovo tudi Združene države Severne Amerike. Nasproti nevarnosti okupacije obmejnih kitajskih provinc od strani Rusije ter okupacije Mandžurije od strani Japonske ter vspricho nevarnega nasprotstva med jugom in severom je bila blagohotna nevtralizacija gotovih držav edina možnost za obstanek mlade, orjaške republike. O tem je prepričan Yuan-Shi-Kai in državniški kitajski republikani prijaznih držav morajo izprevideti, da je le skupno delovanje in skupni nastop glede Kitajske uspešen, da se varuje lastne in interese mlade republike.

Ako se to zgodi, bodo tudi izginile težkoče, katere so nastale na Kitajskem ob vstopu v novo zgodovinsko dobo. Mladi republik pa je v njenem stremljenju po napredku želeli le najboljše uspehov.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Mr. A. C. v Milwaukee, Wis.
Glede izhajanja onega lista Vam žalibog ne moremo nič poročati, ali je že zaspal, ali ima kake druge težave. Obrnite se naravnost tja in vprašajte, kako je z zadevo. Na noben način pa ni pravilno jemati celoletno naročnino in pustiti naročnika na cedilu. To je tudi proti poštnemu zakonu.

ZA SAMO 1 DOLAR DOBI-
VATE "GLAS NARODA" SKO-
ZI 4 MESECE VSAK DAN.

Dopisi.

Tyre, Pa. — Posebnih novic nimam za poročati. Z delom se ne moremo pohvaliti. Prej smo delali vsak dan, toda dne 30. sept. je prišel ukaz z distrikta šte. 5. United Mine Workers of America, da naj zastrajkamo. Sedaj se ne ve, kako dolgo bo trajala stavka. Toliko v pojasnilo in naznanilo rojakom, da ne bodo hodili semkaj za delom. — Kar se tiče duševnih razmer, prav dobro napredujemo. Društva sicer tukaj nimamo nobenega, ker nas je premalo Slovencev, ampak smo po večini zavarovani v bližnji slovenski naselbini Imperial, Pa., kjer so tri društva, namreč: slovensko katoliško društvo sv. Barbare, spadajoče v Forest City, Pa., in dve, spadajoči k J. S. K. J. in N. P. J. Slovenskih evet nam precej primanjkuje, če pa pride katera sem, takoj skoči v zakonski jam. Pozdravi! — Josip Progar.

Iz West Virginije. — V mestu Cumberland, Md., je slovenska gostilna. Tja prihajajo Slovenci in zopet odhajajo v razna premo-garska mesta in v gozdove. V Thomas, W. Va., je več sto Slovencev. Nekateri so že tam nad 20 let, mnogi imajo tudi svoja posestva. V Davis, W. Va., je 30 slovenskih družin, v gozdih pa živi več sto slovenskih gozdarjev, ki sekajo les kot po hrvaških šumih. Razlika je le ta, da je tukaj boljša plača, manj polente in več mesa. Gozdovi se uničujejo kar na debelo. Kar ne poseže sekira, uniči ogenj. Kjer je bil pred 10 leti še krasen gozd, širle sedaj proti nebu le gole pečine. Svet po West Virginiji je po večini hribovit in skalnat. Polja so podobna Rovtarn v naši domovini. Pridelki so dobri in se lahko prodajo v tovarniška mesta. Slovenci po West Virginiji so združeni v podpornih društvih, le škoda, da se gozdarji tako premalo zanimajo za društva. Gospodarji naj bi med svojimi fanti malo poagitali in po mojem mnenju bi imela kmalu vsaka gozdarstva hiša svoje društvo. Rojak pride iz stare domovine, je brez denarja in kaj naj stori v slučaju nesreče, če ni pri nobenem društvu? Rojaki, le malo premislite in prepricani sem, da mi boste dali prav. — Opazovalec.

South Chicago, Ill. — Kar se tiče dela, moram povedati, da se sedaj dela s polno paro. Pa tudi pri društvi dobro napredujemo. Društvo sv. Florjana št. 44 K. S. K. J. je imelo svoje redno mesečno sejo dne 5. oktobra; društvo šteje sedaj 205 članov. Omenim tudi, da je žensko društvo "Marija čistega spočetja" št. 80 K. S. K. J. priredilo vinski trgatve, ki se je prav dobro obnesla, samo škoda, da je bil ob koncu zabave tisti mučni prizor. — Opazovalec.

Zapisnik 4. konvencije

slovensko - katoliškega društva
SV. BARBARE,
ki se je vršila 22.—27. sept. 1913
v Pittsburghu, Pa.

Sedma seja dne 25. sept.

Br. gl. predsednik odpravi sejo točno ob 8. uri zjutraj.
Br. gl. tajnik čita imena gl. odbornikov in br. delegatov. Navzoči so vsi.

Čitanje zapisnika pete in šeste seje, kateri se z malimi popravki in opazkami odobri. Predlog stavljen in sprejet, da se zapisnik sprejme in potrdi. Sprejeto.

Začasni konvenčni nadzorni in pregledovalni odbor poroča svoje poročilo, ki se glasi:

Od 1. sept. 1910 do 30. junija 1913 za možni oddelek, da se gl. tajnika poročilo za ta čas ne strinja s konvenčnim nadzornim odborom, in sicer zato, ker obrestni niso bile vključene k dohodkom v polni svoti.

Vse obresti znašajo za tri leta \$881.56, vključenih ima gl. tajnik le \$480.93, toraj primanjkljaj znaša \$400.63 in v blagajni bi morala biti svota dne 1. julija 1913 \$22.237.41 in ne \$21.836.78.

Br. blagajnik pojasnjuje, da je denar na banki ter da le še niso obresti pripisane k svoti. Nadalje se njim poroča, da naj obresti vsakega leta pripisujejo k svoti kapitala in obenem naznanjajo, da se naj ves poslovalni sistem gl. tajnika naredi bolj po novem sistemu, ker po sedanjem sistemu sistemu je sploh nemogoče imeti knjige v redu.

Karol Banzon, Pavel Shaltz in

Fran Premak, pregledovalci računov.

Br. tajnik in br. blagajnik sta zadovoljna vso stvar urediti in poravnati, da bode vse v redu, nakar konvencija vzame na znanje.

Nadaljevanje pravil.
Nova točka h gl. porotnemu odboru: Prepirljive zadeve, ki jih porotni odbor ne more rešiti, se dajo na splošno glasovanje v rešitev večine glasov. Sprejeto.

Vrhovni zdravnik. Točka 1. nespremenjena. Točka 2. naj se glasi: Pregledati mora vse bolniške listine, poslane od društvenih tajnikov, ter vse sumljive listine, katere so predložene od gl. tajnika, v pregled. Točka 3. nespremenjena.

Člen IV. Društveni uradi. Točka 1. naj se glasi: Postajni odbor se voli vedno za celo leto, in sicer pri glavni seji, katere se ima vršiti v mesecu decembru. Urad nastopi s 1. januarjem. Točka 2. Naj se črta: straža, ter doda: zastopnika in postojnega zdravnika. Točka 3. nespremenjena. Točka 4. Črta se: razsoditi, ter se nadomesti: izpolniti.

Ustanovitve nove postaje. Ostanje točke 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., vse nespremenjene.

Dolžnosti uradnikov in članov vsake postaje. Točka 1. nespremenjena. Točka 2. Črta se: tekmo petih dni, ter se nadomesti: mora do zadnjega dneva v mesecu poslati na glavni urad in ko prejme gl. tajnik bolniške nakaznice, mora takoj nakazati bolniško podporo, ako so listine v redu. Sprejeto. Točka 3. ostane nespremenjena. Točka 4. se črta. Ravno tako točki 5. in 6. Točka 7. nespremenjena.

Br. gl. predsednik da 15 minut odmora.

Po odmoru nadaljevanje seje.
Člen V. Glavne mesečne seje postaj in uradniki. Točka 1. Črta se: prvo nedeljo v septembru, ter se nadomesti: v decembru; nadalje se črta: decembru, marec in juniju, ter se nadomesti: marec, juniju in septembru. Točka 2. se črta.

Nato prosi za vstop Fran Kaspari, kateri mu je dovoljen, ker se je že poprej sklepalo o tem, da se mu da vstop, kadar pride. Predlagano in podpirano, da se omenjeni gre zagovarjati pred porotni odbor ter pred pomožni porotni odbor, da preišče njegovo zadevo. Sprejeto.

Nadaljevanje pravil.

Točke 3., 4., 5., 6., 7. ostanejo po starem. Točka 8. Dolžnost predsednika: nespremenjena; a), b), c) nespremenjene. Dolžnosti tajnika: a), b), c) nespremenjene; d) se doda: po preteku 10 dni po zborovanju društvene seje; e), f), g), h), i), j) ostanejo nespremenjene; k) se črta, nanovo se glasi: postajni tajnik mora poslati vsa mesečna poročila in imena pristopilih, suspendiranih, črtanih, prestopilih, odstopilih in umrlih članov ter poroča vsak mesec o dohodkih in stroških. 1) se črta. Glavni urad plačuje vsaki šest mesecev stroške za društvene poštnine in pošiljave denarja. m) se črta. n) se črta na koncu: \$1000, ter se doda: \$500 poročilo je veljavno tudi za tajniške postaje.

Točka 10. II. tajnik: nespremenjena.

Točka 11. Dolžnosti blagajnika. a) in b) nespremenjeni. c) se črta; in smrtina.

Točka 12. nespremenjena. Postajni pregledovalni odbor in njih dolžnosti. a), b), c), d), e) nespremenjene. Dolžnosti pooblaščenca. Pooblaščenec posluje pri izplačevanju posmrtnine, kadar se dedič pokojnega člana ali članice nahajajo v stari domovini ali izven Združenih držav Severne Amerike. Enako zastopa tudi dedič v Združenih državah, kjerkoli je potreba. Pooblaščenec mora položiti poročilo, kakoršno mora določiti konvencija. Kadar izplača pooblaščenec gotovo svoto dedičem, mora o tem poročati društvenemu kakor tudi gl. tajniku. O svojem poslovanju mora voditi natančen zapisnik.

Točka 13. Porotni odbor. a), b), c) nespremenjene.

Točka 14. Vodja. Nespremenjena.

Točka 15. se črta.

Čitajo se telegrami: B. Gantar, Forest City, Pa., Mihael in Fran Hočvar, Bridgeport, Ohio, Andrej Fortuna, Rock Springs, Wyo., Ivan Peternel, post. št. 23. Springfield, Ill. Pisma: F. S. Tavčar, Rock Springs, Wyo., Louis Baydek, Conemaugh, Pa., Ivan Home, Yale, Kan. Vsem skupaj se zakliče trikrat: slava!

Br. gl. predsednik zaključi sejo točno ob 12. uri popoldne.

Jos. Peternel, gl. predsednik.
Anton Demšar, zapisnikar.
Fran Borštnar, zapisnikar.

Osmo seja dne 25. sept.

Br. gl. predsednik odpravi sejo točno ob pol 2. uri popoldne.
Br. gl. tajnik čita imena gl. odbornikov in br. delegatov. Navzoči so vsi.

Prečita se vabilo združenih postaj sv. Barbare v okolici Pittsburgha k slavnostnemu banketu, ki se priredi na čast zborovalcem četrte glavne konvencije društev sv. Barbare v četrtek zvečer v dvorani K. S. Doma. Sklene se, da se zborovalci odzovejo povabilu.

Predsednik šte. 17 iz Broughton, Pa., br. Mihael Mali prosi za vstop v dvorano, kar se mu dovoli. M. Mali pozdravi skupščino ter želi vsem zborovalcem vrliga napredka.

Nadaljevanje pravil.
Člen VI. Dolžnost članov. Točka 1. ostane, samo da se črta: in sicer 14 dni po zahtevi. Točke 2., 3., 4., 5., 6., 7. ostanejo nespremenjene.

Člen VII. Vpis novih članov. Predlagano in podpirano, da se vzame ven: katoliško. Predlagano, da ostane po starem. Točka 1. se sprejme z 31 glasovi proti 28 glasovom. Točke 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9. in 10. vse nespremenjene.

Prošnje za vstop. Točke 1., 2., 3. in 4. ostanejo nespremenjene. Točka 5. ostane, ter se pride-ne: nobena prošnja za pristop ne sme biti čez 30 dni stara prej ko jo vrhovni zdravnik potrdi.

Točka 6. naj se glasi: Na prošnjah, ko se naredijo oporoke, mora biti zaznamovano pravilno ime in priimek ter omenjeno, v kakem sorodstvu ali na kakšen način je odvisna oseba, katere je opravljena do usmrtnine.

Točki 8. in 9. ostaneta pri starem.

Člen VIII. Pristopnina. Se določi na poznejši čas.

Sledilo je poročilo porotnega odbora glede Fran Kasparija, ki je bil član postaje št. 3 v Moon Run, Pa.

Predlagano in podpirano, da se Fran Kaspari sprejme v organizacijo, in sicer katero društvo, oziroma postajo želi, in to brez vsake pristopnine in v teku 30 dni. Sprejeto.

Na vrsto pride razmotrivanje radi asesmenta in posmrtnine. Sklene se, da se izvoli poseben odbor, ki naj zadevo radi asesmenta razmotri v določil, kak assesment se bo določil. V ta odbor se imenuje brate: Ivce, Se-liskar, Stefanič, Zalar in Hočvar. Sprejeto.

Čitajo se brzojavi: Josip Sve-ta, A. Ans. is Sec., Woodward, Iowa, Geo. L. Brožič, gl. tajnik J. S. K. J., Ely, Minn. Zakliče se vsem skupaj trikrat: slava!

Br. gl. predsednik zaključi sejo točno ob pol 6. uri zvečer.

Jos. Peternel, gl. predsednik.
Anton Demšar, zapisnikar.
Fran Borštnar, zapisnikar.

Poučni del.**Bolni na srcu**

naj se večkrat na dan vležeje za kakih deset minut na divan, ali pa ob lepem vremenu na trato na prostem in naj nekoliko bolj globoko dihajo kakor po navadi. Kdor ima slabotno srce, naj gl-banja ne pretirava, pač pa je dobro, če si da včasih masirati roke, noge in stran nad srcem. Kolikor je mogoče, naj se tak varuje alkohola in sploh uživanja pijače, da nima srce nepotrebnega dela. Koristno je umikanje života vsak drugi dan z vodo, ki ni prehladna.

Škodljivost alkohola.

Na Ogrskem sta dva zdravnika preiskala kri pijancev in sta do-gnala, da uživanje alkohola za-strupi rdeča krvna telesa za toliko časa, dokler alkohol deluje.

Kamni v žolču.

Komur žolč prav ne deluje, se mu začno delati kamni. Če se žen-ske trdo prepušajo, se lahko začne ta bolezen, ki ima pa seve-dalje tudi mnogo drugih vzrokov.

Zglatve pri postelji

ne sme biti previsoko; ako ima visoko zglavje, ne morejo pljuča in sree prav delovati, ker je vrat preveč upognjen in ves prsnik stisnjen. Že otroke treba navaditi na nizke zglavje in jim ne tiščati

mного blazin pod glavo. Nizko zglavje naj imajo tudi tisti, ki imajo kratko sapo. Le jetični, ki so skoro brez pljuč, morajo imeti visoko zglavje.

Nervozni ljudje

večkrat dobijo slab želodec. V zgorajm delu želodca se nabirajo plini, kar prihaja odtd, da se dela od želodčnega soka preveč solne kisline, ki draži čreva in zapira prehod iz želodca v čreva. Plini v tem slučaju včasih uhajajo skozi usta ali pa vsaj napravljajo kolcanje. Rabiyo se za to bolezen magnezijski odvajalni preparati.

Na bakrenih in medenih posodah se rad dela volk; take posode je treba dobro snaziti. Niti malo časa naj ne bode jed v posodi, v kateri se je pokazal zeleni volk, ki je hud strup.

Klej za steklo

je takozvani ribji klej. Namaži s tem klejem steklo tam, kjer je počilo, in pritiski k drugemu steklu tako, da gre skupaj. Ko se posuši, zopet drugi kosce pri-kleji. Če pa pride tekoče potem v vodo, klej spusti.

Izvrsten klej

narediš tako: Vzemij štiri dele li-ma, ga namoči v petnajstih delih hladne vode, potem polagoma se-greji, da se lim raztopi, nato mešaj in pridelaj 65 delov kropa. V drugi posodi zmešaj 30 delov iz-kuhanega škroba v 20 delih hlad-ne vode, da dobiš mleku podobno tekočino brez kep. V to se vlije tekočina od lima, ki se kuha, in vse skupaj ostane pri ognju de-set minut.

Težke omare

ni lahko predstavljati po sobi. Na tleh se lahko poznajo drse, ko jih poriva naprej. Podložij tedaj pod omaro kako preprogo in vleci do določene mesta omaro s pre-progo, eden naj pa zadej potiska. Tako tla nič ne trpe.

Mrzlih brzda

ne devaj konju v gobec, če so bi-le na hudem mrazu. Premrzla brzda lahko konju jezik prievr-kne in omaji. Imej tedaj brzde v hlevu na gorkem, ali pa jih ogreji, preden jih konju vtakneš v go-bec.

To in ono.**Kanatičen patrijot.**

Iz Tokia poročajo: V znanjem ministrstvu si je neki obiskovalec preizkušal treh pri protest, ker ja-ponska dinastija ničesar ne dela.

Avtomobilska nesreča.

Na cesti v kopališče Oldesloe na Holstanskem je trčil avtomobil graščaka Guelo na nekem ovinku v drevo in se je preku-nil v globok jarek. Nesreča se je pri-petila, ker se je pokvarilo krmilo. V vozu je bilo pet oseb. — Lastnik voza Guelo je obležal na mestu mrtve, neki posestnik iz Berlina je težko ranjen, ostala gosta in sofer pa so lahko ranje-ni. Avtomobil je popolnoma raz-bit.

Madžarske razmere.

Iz Sombora poročajo: Kmeto-valca Cziraska, ki je obolel na znakih kolere, so takoj prenesli v bolnišnico za infekcijske bo-lesti. Druga dne pa so njegovi sorodniki vdrli v bolnišnico ter ga odnesli na njegovo stanova-nje.

"Heiratol".

Pred dunajskim porotnim so-diščem se je vršila zanimiva ob-ravnava proti nekemu Hugu Kohnu zaradi sleparske ženitve in zaradi ponesrebe tujega bla-ga. Obtožnica doži Kohna, ki se izdaja za pisatelja in za dopisni-ka raznih velikih listov v Nem-čiji, da je ogroževal neko mlado poštno oficijantino in njene star-še za več tisoč kron. Svoji zaro-čenki in njeni materi je obljub-ljal Kohn, da se bo v kratkem poročil. Vsed tega je dobil vstop v rodbino in je postal popolnoma domač. Nevesta mu je dala v svr-ho ženitve 1000 K, od njene ma-tere, ki je vdova in ima tri hče-re, je izvalil vložno knjižico za 8000 K, kakor tudi 3000 K, ka-tere so dobile sestre kot krstno da-rilo od botra. O Božiču se je vršila oficijalna zaroča, po kateri je povabil zaročence svojo bodo-čo ženo na potovanje v Italijo.

Slovensko katoliško

podp. društvo

za Zedinjene države Severne Amerike.

Sedež: FOREST CITY, Pa.

Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsylvaniji.

ODBORNIKI
Predsednik: MARTIN GREGMAN, Box 633, Forest City, Pa.
Podpredsednik: JOSEF PETERNEL, Box 55 Wilkes, Pa.
I. tajnik: IVAN TELBAN, Box 187, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHNS OBOLEIN, Box 482, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIC, Box 537, Forest City, Pa.

NADZORNIKI
Predsednik nadzornega odbora: KAROL SALAR, Box 547, Forest City, Pa.
I. nadzornik: IGNAČ PODVAŠNIK, 4754 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
II. nadzornik: FRANK SAKSER, 88 Cortlandt St., New York, Pa.
III. nadzornik: ALOJZ TAVČAR, 539 Cor. N. — 3rd St., East Springs, Pa.

POROTNI IN PRIZIVNI ODBORI
Predsednik porot. odbora: PAUL OBERGAR, Box 498, Hill, Pa.
I. porotnik: MARTIN OBERZAN, Box 51, Mineral, Kan.
II. porotnik: ANDREJ SLAK, 1713 Islat St., Cleveland, Pa.

VRHOVNI ZDRAVNIKI
Dr. J. M. CHAMBER, 6137 St. Clair Ave., Cleveland, Pa.
Dopolni naj se pošiljajo I. tajniku IVAN TELBAN, B. B. Box 187, Forest City, Pa.
Društveno glasilo je "GLAS NARODA".

IZ URADA GL. TAJNIKA ZDRUŽENIH DRUŠTEV SV. BARBARE S SEDEŽEM V FOREST CITY, PA.

Naznanilo vsem cenjenim delegatom, kateri so bili zbrani na 4. konvenciji združenih društev sv. Barbare v Pittsburghu, Pa.

Kakor smo bili domenjani, da jaz kot gl. tajnik takoj razpo-šljem zapisnik vsem delegatom in ker me je že več bivših delegatov vprašalo pismenim potem zakaj da ne pošljem omenjenega zapisni-ka, objaviim tukaj, da mi tega dosedaj ni moglo storiti, ker še do danes nisem sprejel zapisnika. Prosim, da naj si to cenjeni dele-gatje vzamejo nazvanje.

Nadalje tudi obvestim vse one postaje, ki imajo dobiti podporo in izplačila za mesec september, da nisem zamogel nakazati čekov zato, kjer se nahaja čekovna knjiga z drugimi knjigami v kovčku, ki se je pa moral kje na Expressu zadržati, da ga nisem do danes sprejel. Kakor hitro dobim kovček, bodeim tudi nakazal čke na one postaje, katere imajo dobiti bolniško podporo kakor tudi usmrtnine. Prosim nekoliko potrpljenja; takoj ko omenjene stvari dobim, bode vse stvar urejena.

Z bratskim pozdravom

I. TELBAN, gl. tajnik.

**KRETANJE PARNIKOV
KEDAJ ODPLUJEJO IZ NEW YORKA**

PARNIK	ODPLUJE	V
New York	okt. 10	Southampton
Imperator	11	Hamburg
Majestic	11	Southampton
Kais. Fr. Jos. I.	11	First-Fiume
Ryndam	11	Rotterdam
K. Wilh. d. Gr.	11	Bremen
La Savoie	11	Havre
Lusitania	11	Liverpool
Antverpian	11	Antwerpen
Celtic	11	Liverpool
St. Paul	11	Southampton
Reichsbecker	11	Havre
Oceanic	11	Southampton
Pres. Lincoln	11	Hamburg
Kaiser Wilh. II.	11	Bremen
Rotterdam	11	Rotterdam
La Provence	11	Havre
Florida	11	Liverpool
Argentina	11	First-Fiume
Kronland	11	Antwerpen
Cedric	11	Liverpool
Amerika	11	Hamburg
G. Kurfirst	11	Bremen
St. Louis	11	Southampton

Glede cene za parobrodne list-ke in vsa druga pojasnila obrnite se na:

Frank Sakser,
82 Cortlandt St., New York City.

Atentat na barona Skerleca.

(Glavna obravnava proti Stjepanu Dojčiću).

V Zagrebu, 25. septembra.

Z veliko naglieo se je požurilo naše sodišče, da reši proces proti atentatorju Dojčiću.

Dne 18. avgusta je bil izvršen atentat, policija se je kakih 14 dni trudila, da bi izsledila so-krivce, toda ves ta trud se je razbil na trdevratni trditvi Dojčića, da ima pač sumišljenike, ali ti so — pol milijona Hrvatov v Ameriki. Vsi ti mislijo prav tako, kakor on in če bo komisarijat na Hrvaškem še nadalje trajal, bo on — Dojčić — gotovo še dobil naslednika. Policija je morala končno izpustiti iz zapora tudi njegovega brata, kavarniškega kuharja Ljudevita Dojčića, ker je atentator že tri dni stavljal — z lakoto v namenu, da s tem izsilji, da izpuste iz zapora nedolžnega brata.

Proti Ljudevitu Dojčiću se ni moglo ničesar izslediti, kakor to, da ima — revolver in da je nekoč poslal bratu paket, v katerem so mesto bomb našli — čevlje.

Državno pravdnštvo je izredno brzo sestavilo popolnoma suho obtožnico, v kateri ni besedice o politiki, marveč se Dojčićovo dejanje predstavlja, kakor navaden zločin hudodelca, ker je streljal na kraljevskega komisarja v cerkvi in ker je svoje dejanje in namen, komisarja ustreliti, odkrito priznal.

Sodišče je z veliko premetenostjo izigralo Dojčićovo pravico, da lahko vloži ugovor proti obtožnici. Ugovor in potem pritožba njegovega zagovornika dr. Spanića sta bila z bliskovito hitrostjo rešena in seveda tudi odbita. Vse to pa pategadelj, da bi se čim najpreje mogla vršiti obravnava, to je proglasiti obsodbo.

In res, razprava je bila končana v enem samem dnevu.

Vse to se je seveda ukrenilo na višje povelje.

Dočim so se preje naše vlade trudile, da izrabijo politične procese za sebe, da z njimi zadenejo svoje politične nasprotnike in da dokažejo, da je na Hrvaškem vse zrevolucionirano in da je vsled tega treba še več nasilnih sredstev, se sedaj gotovim krogom zde ti procesi preprosti in skrajno neljubi, ker se ostrina teh procesov polagoma obrača drugam.

Prav pred enim letom je bil obtožen Jukić z dvanajstoricu mladeničev radi umora dveh oseb, a sedaj zapet sedi na obtožni klopi atentator. Tretji atentator v tem enim letu (Planinščak) se je sam ustrelil na Markovem trgu. Ne omenjam tu brezštevilnih političnih procesov, ki jih je bilo to leto več, kakor preje v tridesetih letih.

Toda, ne imponira samo število teh procesov, marveč vedno jasneje se vidi, kako se potencira sila onih, ki se odločijo za takšna dela.

Dočim je preje vsak teh političnih zločincev skušal vsaj pred sodiščem ublažiti učinkovanje svojega dejanja na sodnike, smo imeli danes priliko, videti političnega atentatorja, ki bi s svojo hladnostjo, s svojo odločnostjo ne bil v sramoto niti ruskim revolucionarjem.

Stjepan Dojčić se ni branil in zagovarjal, on se je obtoževal. On je skušal kazenskoopravno postriti svoje dejanje, izpovedal je marsikaj, kar bi mu ne bilo potreba. Govoril pa je mirno in zbrano — samo da ga za boga ne smatrajo za nenormalnega, ker je hotel — kakor je naglašal že v preiskavi — nezadovoljen s postopanjem v Jukićevem procesu, kjer so se zagovorniki omejili samo na predlog, naj se Jukića izroči v opazovanje psihijatom — pokazati, da lahko tako dejanje izvrši na Hrvaškem tudi popolnoma normalen človek z zdravimi živci.

Stjepan Dojčić je 23-letni de-lavec. A že to dejstvo znači — napredek v revolucioniranju naših duhov. Ni to kak prenapet di-jak, katerega bi k dejanju zape-ljala želja po slavi in ki bi iskal slave in pohvale v javnosti.

Ne, Dojčić ni imel v zaporu nobenih posebnih potreb, ni zahteval boljše hrane, nobenih ugodnosti in udobnosti; njega ni tre-

ba navduševati in tolažiti, zanj se ni treba nikomur brigati, ka-dar bo zapustil ječo, on ne bo v breme družbi kot mučenik.

Danes so bili naši sodniki na-ravnost v zadregi, kaj naj napra-vijo s tem mladičem.

Dojčić ne samo, da vse prizna-va, marveč celo olajšuje posel držav-nemu pravdniku, da tem lažje nasteva nove paragrafe.

Zato je za kancu celo državni pravdnik skušal zmanjšati ta do-jem ter konstruiral, da je Dojčić moral imeti sokrivce v Ameriki, ki so vedeli za njegov načrt in so ga končno s posebnim pismom zapeljali k dejanju, ker so se mu smejali, da se tako dolgo mudi na Hrvaškem, ne da bi kaj "storil". Državni pravdnik se pač ni zave-dal, da je s tem ublaževal kriv-do obtožencevo.

Dojčić je bil obtožen radi hu-dodelstva razžaljenja Veličanstva, radi motenja javnega miru in reda (po par. 65. kaz. zak.) in radi poskušnega zahrbtnega u-mora.

Prva dva zločina je policija odkrila v Dojčićevem kovčegu. Našli so namreč v kovčegu kon-cept govora, ki ga je imel Dojčić na nekem zborovanju v Ameriki. V tem govoru je ostro napadal Dunaj in Pešto in je vzpričo u-vedbe komisarijata na Hrvaškem imenoval vladarja z imenom, ki ga ne smemo zapisati.

Danes je Dojčić na razpravi sicer rekel, da tega izraza ni ra-bil na zborovanju z ozirom na neke navzoče goste, pač pa ga je napisal za ameriške liste. V osta-lem pa je hotel oni izraz upravi-čiti.

O samem atentatu je rekel, da smatra atentate za edino sredstvo borbe na Hrvaškem, ko so Hrva-tom odvzeta vsa sredstva ustav-ne borbe. Revolucije ne moremo pri-četi, je rekel, ker nimamo voj-ske... Preostanejo torej atentati poedineev. Mi smo do sedaj za svojo svobodo premalo žrtvovali; ako se ne upremo proti sili in brezakonju, potem nismo narod, vredni življenja.

Sicer miren, dostojen, da, na-ravnost pohleven mladenič, se je v tem hipu razvnel: oči so se mu iskri-le, a glas mu je podrlitaval od iskrenega vznemirjenja. Tako na primer, ko je pripovedoval, kako so Hrvači na neki skupščini, snujoč "Hrvatski Savez", prise-gli, da ne bodo pozabili svoje do-movine in da bodo zanj vse žrt-vovali, tudi svoje življenje. Takrat, da so vsi plakali, staro in mlado...

Ni mu žal in če bi tudi bil u-moril komisarja. Žal bi mu bilo, ako bi padel katerikoli drug člo-vek, a za komisarja bi mu ne bi-lo žal.

Ali če bi s svojim strelom zadel koga drugega? je vprašal komisar.

"E, potem bi me ne bilo več med živimi! Ne morem videti druge nedolžne krvi, nego samo izdajniško!" se je glasil odgovor.

V tem tonu se je gibala vsa njego-va obramba, ves njegov zago-vor.

Mnogo humora so spravili v obravnavo stražniki in neki brez-poselni pisar. Ti so kar tekmovali za slavo, ali boljše za nagrado, kdo je prvi zagrabil atentatorja. Pisar je celo trdil, da je atentatorja držal za vrat, še predno je streljal! Jasno je torej, da je on rešitelj Skerleceve.

Državni pravdnik je govoril pol ure, suho, dolgočasno, kakor da obtožuje kakega cigana, ki je napadel drugega.

Zagovornik dr. Zvonimir Spanić je prvi branitelj na Hrvaškem, ki je pojavu atentata pred-stavil in očrtal globlje — kot ne-ko sociološko prikazen. Najpreje je razložil, kako vobče politični zločini ne spadajo v okvir naše-ga sto let starega kazenskega za-kona. Atentator je produkt svo-jege časa, samo zato, ker je im-pulzivnejši, ker je v njem pravna zavest izredno krepko razvita, iz-stopa iz vrst ostalih ljudi, da de-monstrira splošno nezadovoljnost družbe z atentatom. Takšne po-edince ni smatrati za nenormal-ne, kakor to hočejo psihijatri. Takšni posamniki vstopajo v o-kvir socioloških zakonov v bor-bi vladajoče skupine, ki teži za stabilnostjo, z onimi, ki žele evo-lucijo, napredek. Na Hrvaškem je atentat posledica izjemnih raz-mer, ker so oropani vseh pravic in svoboščin in ker je nezadovolj in svoboščin in ker je nezadovolj-stvo že zavladalo v najvišjih in najnižjih slojih. — Zato predlaga popolno oprostitve obtoženca.

Dopolodne je trajala razprava

do pol 1., popoldne od 3. do 4., ob 5. popoldne pa je že bila pro-glašena razsodba, glasom katere je bil Stjepan Dojčić obsojen radi hudodelstva razžaljenja Veličanstva, radi motenja javnega miru in reda in radi poskušnega zahrbtnega umora na šestnajst (16) let težke ječe.

Dojčić je sprejel to težko ob-sodbo mirno in ravnodušno; vzkliknil je: "Živela Hrvatska! Živio "Hrvatski Savez!" Za ma-no bo prišel še drugi..."

In zaprla so se za njim težka vrta ječe, izginja iz interesnega kroga javnosti. Življenje pulzira dalje in tudi komisarijat se traja dalje — mera izkušenj in taksihnih borb, kakor se zdi, še ni polna.

Bleriot o varnosti v zrakoplovih.

Bleriot se je izrazil, napram ča-snikarjem o varnosti v zrakoplo-vih sledeče: Gre pred vsem za varnost v aeroplanih. Nekateri konstrukterji hočejo doseči var-nost obenem za letalea in za le-talo. Zato hočejo opremiti letalo z ogromnim padalom. — Drugi hočejo varnost samo za pilota. vsled česar bi bil ta gotovo zava-rovčan pri padcih iz manjše viši-ne. Bleriot sodi, da bi imelo prak-tičen učinek samo individualno padalo, toda tudi pri tem bi bilo treba, da ne začne padati takoj, ko skoči pilot, oziroma pasajir iz letala, delovati, marveč šele ne-koliko oddaljeno od padajočega letala, sicer se lahko zgodi, da se zamota letalec v padajoče leta-lo. Sicer pa je nemogoče pri ka-tastrofah, ki se najčesteje pripete vsled eksplozije, da bi pilot zapu-stil letalo. Bleriot misli, da bi se rešil padalni problem najbolje, če bi aeroplan sam deloval kot veliko padalo. Aeroplan je za to izredno usposobljen, tako vsled velikih kril, kakor vsled svojega stabilizatorja. V avtomatično sta-biliteto Bleriot ne verjame. Baj-e vedno prevrne naval vetra aero-plan, kakor prevača veter tudi pti-čje, dasiravno morejo zmanjša-ti odpor svojega telesa s tem, da sklopijo peruti k telesu. Bleriot primerja plavanje po zraku s plavanjem po morju. Aeronavtika še ne razpolaga z velikanskimi napravami, kakršne so morske la-dje, da bi se mogla ubraniti valo-vom zraka, ki so poleg tega mogo-če večji, kakor morski valovi. Tem velikim nevarnostim prepu-ščamo majhno ladjico. Nikjer se ne more pogrezniti v valovih zra-ka, pasti mora, lahko pa bi skonstruirali tak aeroplan, kakor se je to konstruiralo pri pomorskih rešilnih barkah, tedaj da konstruiramo aeroplan, ki se ne da potopiti in ne prevrtni. Proti po-topljenju bi se mogli aeronavti ščititi z varnostnimi pasovi, t. j. s posebnimi individualnimi pada-li. Če pokažejo Pegoudovi posku-si, da je mogoče letalo v zraku hitro prevrtni in zopet takoj po-staviti, kakor to hoče krmar, bo dosežen velik napredek v vpraša-nju napredka letanja po zraku.

Vedno prvi.

Upnik: "Pred pol letom ste mi že rekli, da bom jaz prvi, ki do-bim svoj denar."

Dolžnik: "Saj še nobeden ni nič dobil. Vi ostanete še vedno prvi."

Za smeh in kratek čas.

Težka naloga.

Krmar (pijaneu, ki leži na tleh): "Domov pojdi, če ne mo-reš več stati!"

Iz "višjih krogov."

— Kako je to, da se nikakor ne morem naučiti na glasovir?
— Ker se po vaših žilah pre-taka boljša kri; kot po umetni-ških.

Iz otročjih ust.

Jožek pride iz šole in joka. — Oče: "Zakaj pa jokaš?"
Jožek: "Gospod so rekli, da naj molim tri očenase — pa znam le enega!"

Prijatelj živali.

— Moja hči je pred kratkim mladega mačka s steklenico vzgo-jila.
— Da, da, steklenica je naj-boljša za mačka.

SLUŽKINJE.

— Nocojsnja kokoš se mi je zdela precej stara.
— Seveda, ker sem jo pekla po stari kuhinjski knjigi.

PREVIDNA.

— Nikar ne kašljajte otroka, drugače nam bo takoj ponudil bombone zoper kašelj.

Slov. samostojno podp. društvo

"EDINOST"

V. LA SALLE, ILL.

Ustanovljeno 9. maja 1909. Inskorporirano dne 18. avgusta 1911 v državi Illinois.

Glavni odbor:

Predsednik: Ivan Novak, Box 174, La Salle, Ill.
Podpredsednik: Lavelav Zevnik, 1037 2nd St., La Salle, Ill.
Tajnik: Fran Lepich, 1155 3rd St., La Salle, Ill.
Blagajnik: Jon Barborich, 1202 1st St., La Salle, Ill.
Zapisničar: Mark Fr. Kotak, 1026 - 1st St., La Salle, Ill.
Zastopnik za Oglesby: Fran Jerina st., Box 68, Oglesby, Ill.

NADZORNIKI:

Fran Petek, 147 Union St., La Salle, Ill.
Tom Golob, 223 Union St., La Salle, Ill.
Matevž Urbanija, 1229 - 3rd St., La Salle, Ill.

Bolniški odbori:

Joe Nuk
Jon Fr. Grglec, 1227 - 3rd St., La Salle, Ill.
Vinc. Klaussek

Poslanec: Janek Golob, 203 Union St., La Salle, Ill.
Zastavonar: Anton Strukelj, 312 - 1st St., La Salle, Ill.

Redne mesečne seje se vršijo vsako drugo nedeljo v mesecu ob eni uri popoldan v dvorani sobrata Mat. Kompa.
Rolaki v La Salle in okolici so vjudno vabljeni k obilnemu pristopu.

Prijetna vest

ZA VSAKO SLOVENSKO DRU-ŠTVO V ZJEDINJENIH DRŽ-AVAH OB TEM ČASU SPLOŠNE DRAGINJE JE, DA NAŠA :-

slovenska unijska tiskarna računa še vedno najnižje cene za vse najboljše društvene in trgovske TISKOVINE. Tisoče zahval slovenskih društev po Ameriki, katerim smo tiskovine izgo-tovili, nam je velik dokaz, da smo ust-regli že tisočim društvom.

Mi izdelujemo društveni papir, kuverte vseh mer, bolniške liste, pravila, prošnje za vspre-jem, plačilne knjižice, vse tiskovine za veselice. Ako imate sploh kako tiskovino, pošljite jo nam, in od nas dobite točen odgovor, koliko stane, delo je narejeno v najkrajšem času v vašo popo no zadovoljnost. Pisite po cene.

Prva slovenska unijska tiskarna

CLEVELANDSKA
AMERIKA,
6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

EDINA SLOVENSKA TVRDKA.

ZASTAVE, REGALIJE, ZNAKE, KAPE
PEČATE IN VSE POTREBSCINE
ZA DRUŠTVA IN JEDNOTE.

Delo prve vrste, Cene nizke.

F. KERŽE CO.

2616 S. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILL.
SLOVENSKE CENIKE POSILJAMO ZASTONJ.

Phone: Canal 1631

Denar mečete proč!

ako ne podpirate svojega rojaka.
Pri meni dobite

izvrstno domače vino

galon po 75c. in več.

Pri odjemu več kot 10 galon dajem po-pust, ter se posebno priporočam slavnim slovenskim društvom ob priliki kake vese-lice, tudi onim za svatbe.

V zalogi imam izvrstne domače klobase in vsakovrstno grocerijsko blago, katerega ljubi naš narod. Pošljim denar na vse strani sveta in parobrodne listke za vse proge. Zastopam "Glas Naroda", prodajam in kupujem avstrijski denar. S trvdko Frank Sakser sem v trgovski zvezi. Upravljam vse v notarski posel spadajoče dela, ker sem javni notar. (Notary Public.)

FRANK JURJOVEC

1801 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

Phone 246.

FRANK PETKOVSEK,

Javni notar — Notary Public,
718-720 Market St., WAUKEGAN, ILL.

PRODAJA fine vina, najboljše franje te-lavrske smotke — patentovana soda vila.

PRODAJA vočne listke vseh prekomer-skih črt.

POŠILJA denar v star kraj zanesljiva in poštene

UPRAVLJA vse v notarski posel spada-joča dela.

Zastopnik "GLAS NARODA", 83 Cortlandt St., New York.

